

provoça un augment de població notable (Agullana actualment té 668 habitants, pels 1.641 censats el 1900), caracteritzat per l'estacionabilitat de beneficis i l'existència de petits tallers, que arrenca de la segona meitat del segle XIX i que fa que els seus operaris, en les èpoques de davallada econòmica, cerquin l'oferta de treball proporcionada pel mercat baixempordanès i selvatà. Un sector de baixa capitalització –l'únic element indispensable, a banda de la mà d'obra, era l'alzina– i que va proporcionar un alt estatus econòmic al rerepaís altempordanès (el casino L'Amistat d'Agullana n'és una bona mostra).

Moisés de Pablo



Els oficis del cavall

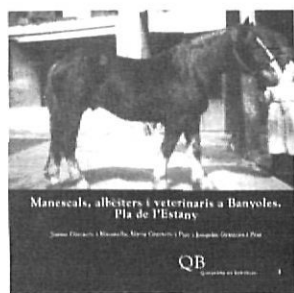
GRAYACÓS, Jaume; GRAYACÓS, Maria; GRAYACÓS, Joaquim.

Manescals, albèiters i veterinaris a Banyoles. Pla de l'Estany.

Quaderns de Banyoles.
108 pàgines.

Sorprèn, sovint, la constatació reiterada que allò que era normal fa tot just uns decenniis, i que havia estat habitual durant segles, ara sigui desconegut de la majoria, i, en tot cas, només objecte d'estudi antropològic per a especialistes.

Durant mil·lennis, l'home ha utilitzat els cavalls i altres espècies d'èquids per



al transport, per a les tasques del camp, per a la guerra... La importància dels oficis que tenien a veure amb els cavalls es podria comparar amb la que actualment ha adquirit tot allò relacionat amb l'automòbil, i d'alguns d'aquells oficis, justament, ens parla aquest llibre, centrat a la comarca del Pla de l'Estany.

Per al profà, per al ciutadà urbanita actual, fins i tot el títol resulta exòtic: i, doncs, qui devien ser els albèiters? Exactament, què és un manescal?

La primera part del llibre ens duu a un breu períple històric on descobrim curioses dades, llibres i personatges que, des de l'antic Egipte fins als temps moderns, han fet referència al món del cavall. Ens assabentem, entre moltes altres coses, que els grecs, amb la mateixa familiaritat que nosaltres parlem avui de geriatres o psiquiatres, temen els seus *hippiatres*, uns experts no pas en *hippies*, sinó en la cura i guariment dels cavalls. Eren els primers veterinaris.

Una segona part, més extensa, dona dades exhaustives sobre els manescals,

ferradors, veterinaris i altres personatges que d'alguna manera o altra han treballat per tenir cura del bestiar equí a la comarca del Pla de l'Estany.

Tot i algunes mancances de tipus lingüístic, i que no es dona la definició ni l'etimologia d'alguns conceptes, l'obra és un bon homenatge a unes persones i oficis que avui veiem com a part del passat. Un passat, de fet, ben proper encara.

Dani Vivern



Un capítol de la història franciscana femenina

SERRA DE MANRESA, Valentí.
OFM Cap.

Les Clarisses-Caputxines a Catalunya i Mallorca: de la fundació a la guerra civil (1599-1939).

Edicions de la Facultat de Teologia de Catalunya, Barcelona, 2002.

El frare caputxí Valentí Serra de Manresa (Manresa, 1959), historiador, arxiver provincial de l'orde a Catalunya, autor de diversos llibres sobre la cultura i la mentalitat dels framenors caputxins, ens ofereix en aquest volum, de gairebé cinc-cents pàgines, un rigorós estudi, una atapeïda visió de la branca femenina de l'orde, de la seva fundadora, de la vida quotidiana de diversos monestirs de monges caputxines de

Catalunya i de Mallorca. L'inici de les monges caputxines s'origina a Nàpols, en una Itàlia on al segle XVI sorgeix una espiritualitat evangèlica, molt intimista, oberta a la necessitat dels més desvalguts. A Nàpols fou Maria Llorença Llong, una dama catalana establerta en aquesta ciutat en 1506, qui inicià la branca caputxina dins de l'Orde de Santa Clara. En 1504 el regne de Nàpols s'havia incorporat a la corona catalanoaragonesa. Per altra banda, en 1599 una altra dona, Àngela Serafina Prat, fundava el primer monestir de Barcelona.

Ultra l'interès general de l'obra per copsar, des de les acaballes del segle XVI, les interioritats de la vida religiosa femenina en tota la seva plenitud, el dia a dia viscut amb austeritat i silenci, pregària i penitència, la importància de les diverses constitucions i regles que observaven, sempre a través de la recerca rigorosa i del document d'arxiu anotat, porto el llibre fins a les pàgines de *Revista de Girona* perquè el seu autor traça la història del monestir de l'Anunciació de Girona. Tampoc s'oblida d'incorporar aquest convent quan es descriu el context general, l'alimentació, l'administració dels béns, les celebracions festives, molts aspectes de la dura vida de cada dia que sorprenen tots aquells que desconecim les privacions que imposa un